

Lidostas “Rīga” terminālī atklāta Kārļa Irbīša lidmašīnas replika

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 31.08.2023.

Lidostas “Rīga” pasažieru reģistrācijas zālē no trešdienas, 30. augusta, aplūkojama leģendārā latviešu aviokonstruktora, rūpnīcas VEF lidmašīnu būves nodaļas vadītāja Kārļa Irbīša 1937. gadā konstruētās lidmašīnas I-12 replika.

I-12 ir viena no slavenākajām Kārļa Irbīša konstruētajām lidmašīnām, kas pirms Otrā Pasaules kara piedalījies vairākos aviācijas šovos un izstādēs un guvusi godalgas starptautiskās aviācijas sacensībās.

Otrā Pasaules kara laikā emigrējis uz Vāciju, kur vairākus gadus strādāja par konstruktoru uzņēmumā “Messerschmitt” Bavārijā, Irbītis no 1950. līdz 1970. gadam bija Kanādas lielākā aviācijas uzņēmuma “Canadair” vecākais inženieris. Par šajā laikā radīto vertikālās pacelšanās lidmašīnu “V-STOL CL-84” viņš 1970. gadā saņēmis prestižo Makārdija balvu (*McCurdy Award*).

Mūža laikā Irbītis radījis 20 lidmašīnu modeļus un pasaules aviācijas vēsturē paliek ar vairākiem Kanādā reģistrētiem patentiem un daudzām publikācijām. Turklāt Irbītis ir arī VEF slaveno radiouztvērēju masveida ražošanas procesa un paša VEF logotipa autors.

I-12 repliku ar reģistrācijas zīmi YL-ABG pēc Kārļa Irbīša oriģinālajiem rasējumiem, kas saglabājušies Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā, 2005.– 2010. gadā uzbūvēja aviācijas entuziasti Jura Grinberga un Ivara Zorgenfreija vadībā. 2010. gadā tika veikts izmēģinājuma lidojums, lai to atzītu par lidotspējīgu, tomēr lidmašīnas replika nav domāta regulārai ekspluatācijai un ir uzbūvēta kā muzeja eksemplārs.

“Leģendārais Kārlis Irbītis un viņa paveiktais paliek vēsturē ne tikai kā izcila aviācijas inženiera veikums, bet arī kā būtiska Latvijas industriālā mantojuma daļa. Viņš ir simbols un pierādījums tam, ka spējam sasniegt virsotnes arī tik sarežģītā nozarē kā aviācija. Es ceru, ka viņa slavenās lidmašīnas I-12 replika lidostā “Rīga” mums atgādinās gan par paša Irbīša mūža veikumu, gan iedvesmos jauniem mērķiem citus aviācijas entuziastus. Lai viņa stāsts mums ir mācība par neatlaidību, radošumu un apņēmīgu sekošanu saviem sapņiem!” atklāšanā teica satiksmes ministrs Jānis Vitenbergs.

[Atklāšanas pasākuma video.](#)

Papildu informācijai: Ilze Salna,

komunikācijas projektu vadītāja,

GSM: 29404124, ilze.salna@riga-airport.com

Saistītas tēmas

[Nozares ziņas](#)

[Aviācija](#)

<https://www.sam.gov.lv/lv/jaunums/lidostas-riga-terminali-atklata-karla-irbisa-lidmasinas-replika>